

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport
T.a.v. Tweede kamer leden
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum

Utrecht, 21 oktober 2020

ons kenmerk

20.02979

Onderwerp

€ 1 miljard als randvoorwaarde voor een sterke

Sociale basis in buurten

Contactpersoon

Marcel Mathijssen (mathijssen@sociaalwerk.nl)

Beste TK-lid,

Sociaal Werk Nederland vraagt structureel 1 miljard euro extra vanuit het rijk richting het gemeentefonds. Dat geld is nodig om de ondersteuning van bewoners in kwetsbare posities en buurten enigszins op peil te houden en nieuwe kwetsbaren snel adequate en preventieve hulp te bieden.

Bijna een derde van de sociaalwerkorganisaties heeft nog geen duidelijkheid over het budget voor 2021. Dat blijkt uit een quickscan die Sociaal Werk Nederland begin oktober hield onder leden. Veel sociaalwerkorganisaties maken zich grote zorgen over de nu al jarenlang aanhoudende financiële problemen bij veel gemeenten. Ze vrezen dat de sociale basis in wijken nog verder afbrokkelt. Die neergang is al een tijd aan de gang, dat bevestigen ook de woningcorporaties. Door de gevolgen van corona neemt de urgentie voor een oplossing alleen maar toe.

Uit cijfers blijkt dat de budgetten voor sociaal werk sinds 2015 niet of niet volledig zijn geïndexeerd, waardoor organisaties steeds minder sociaal werkers kunnen inzetten. Er is een negatief cumulatief effect van 9%. Terwijl er meer handen in de wijk nodig zijn voor bijvoorbeeld jongerenwerk, integratie statushouders of eenzaamheidsbestrijding onder ouderen, zijn welzijnsorganisaties genooddaakt steeds minder handen aanwezig te laten zijn.

Een derde van de organisaties meldt dat ze ook in 2021 te maken krijgen met gemeentelijke bezuinigingen. Veel organisaties geven aan dat een beperkter budget betekent dat zij taken niet meer kunnen uitvoeren, dat dit banen kost en dat buurtbewoners geconfronteerd gaan worden met verminderde openstelling of zelfs sluiting van inloop- en ontmoetingslocaties, verminderde mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning. Ook op het o zo nodige jongerenwerk komt druk te staan en meer bewoners worden teruggeworpen op zichzelf. Als de dreigende bezuinigingen werkelijkheid worden zal in veel gemeenten de grens van wat verantwoord is worden bereikt.

De quickscan van Sociaal Werk Nederland laat ook zien dat op dit moment slechts een derde van de gemeenten in staat is om met het nodige kunst- en vliegwerk het budget voor Wmo-ondersteuning

door sociaal werk ongewijzigd te laten of in enkele gevallen zelfs te laten groeien. Het rijk moet daarom verantwoordelijkheid nemen en ervoor zorgen dat gemeenten in staat zijn om bewoners fatsoenlijk te voorzien van ontmoetingsvoorzieningen en de juiste hulp en welzijnszorg in buurten. Gemeenten moeten letterlijk handen kunnen geven aan aandacht, preventie, hulp. Dat is ook in lijn met de recente adviezen van de belangrijkste adviesorganen van het kabinet: bezuinig niet op (achterstands)wijken, maar investeer erin om de coronaschade ook op de lange termijn te beperken. Dat vinden niet alleen Sociaal Werk Nederland, de corporaties, de RvS en de drie planbureaus, ook de VNG roept het kabinet daartoe op.

Vaststellen dat 'aandacht geven aan elkaar nodig is' vraagt ook om nuchter te bekijken wie vervolgens die aandacht in buurten kan bieden: laagdrempelig, professioneel en effectief. Sociaal werkers zijn daarvoor de aangewezen personen, sociaalwerkorganisaties geven dit wijk-, buurt-, dorps- en stadsbreed integraal vorm. Met preventief sociaal werk in de buurt is de samenleving beter en goedkoper uit dan wanneer deze bewoners 'omvallen', zodat ook zij een beroep op de overbelaste zorg en andere voorzieningen moeten doen. Dus voorkom een nog groter beroep op zorg en investeer in sociaal werk en een sterke sociale basis in buurten.

Met vriendelijke groet,

Eric van der Burg,
voorzitter Sociaal Werk Nederland